

СИЛАБУС
освітньої компоненти
**«Методологія наукових досліджень
та грантово-проектної діяльності»**
2026 – 2027 навчальний рік

Освітня програма: «Поствоєнна соціально-психологічна реінтеграція».

Спеціальність: І10 Соціальна робота та консультування.

Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення.

Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Попова Анастасія Сергіївна, к.пед.н., доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/popova-anastasiya-sergiyivna-2/
Контактний телефон	063 335 99 68
E-mail викладача	kovaleva.anastasia.45@gmail.com
Графік консультацій	вівторок: 13.00-15.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	4/120	16	16	88	екзамен
заочна		6	4	110	

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: наукове дослідження, методологія дослідження, прикладне дослідження, соціальна робота, емпіричні дані, кількісні та якісні методи, грантово-проектна діяльність, соціальний проєкт, академічна доброчесність, дослідницька етика.

Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти знань і практичних умінь з методології прикладних наукових досліджень та грантово-проектної діяльності у сфері соціальної роботи; розвиток здатності обґрунтовувати дослідницькі проблеми, визначати методологію та дизайн дослідження, збирати, аналізувати й інтерпретувати емпіричні дані, критично оцінювати наукові джерела, розробляти соціальні проєкти та впроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Предмет курсу: методологія, методи та інструменти прикладних наукових досліджень і грантово-проектної діяльності у сфері соціальної роботи.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

ІК-1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність розробляти і управляти проєктами.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ФК-1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК-10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК-16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Результати навчання:

ПР-1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПР-2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПР-3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПР-4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПР-5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПР-7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПР-14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПР-16. Розробляти соціальні проєкти на високопрофесійному рівні.

ПР-20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Організація та інформаційне забезпечення наукового дослідження

Тема 1. Сутність, етапи та обґрунтування прикладного наукового дослідження у соціальній роботі.

Поняття, цілі і функції науки. Структурні елементи науки та їх характеристика. Класифікація наук. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти: види та особливості. Загальна характеристика процесу наукового дослідження та етапи науково-дослідної роботи. Формулювання проблеми і теми наукового дослідження. Структура кваліфікаційної роботи: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки та особливості їх заповнення. Правила технічного оформлення кваліфікаційних робіт.

Тема 2. Інформаційна база наукового дослідження та критичне оцінювання наукових джерел.

Інформаційна база досліджень у галузі соціальної роботи. Первинна та вторинна інформація. Пошук, відбір, систематизація та аналіз наукової інформації. Інструменти пошуку вітчизняних та іноземних наукових джерел. Наукові бази даних та цифрові ресурси. Критичне оцінювання наукових джерел і результатів досліджень. Використання результатів наукових досліджень для обґрунтування практик соціальної роботи. Правила роботи з науковою літературою. Стилі оформлення списку використаних джерел. Правила наведення цитат та бібліографічних посилань у текстах наукових робіт.

Змістовий модуль 2. Методологія та методи прикладного наукового дослідження

Тема 3. Наукові методи, методологія та дизайн прикладного дослідження.

Метод, методика, методологія: співвіднесення понять. Класифікація методів наукового дослідження. Методи теоретичного та емпіричного дослідження. Загальнонаукові методи дослідження. Кількісні, якісні та змішані методи дослідження. Поняття дизайну дослідження. Описовий, кореляційний, експериментальний, якісний та змішаний дизайн. Оцінювання потреб та оцінювання програм у соціальній роботі. Вибір дизайну і методів відповідно до дослідницької проблеми, мети, дослідницьких питань, цільової групи, умов доступу та етичних обмежень. Формування вибірки дослідження. Концептуалізація та операціоналізація складних соціальних конструктів. Розроблення дослідницького інструментарію: визначення складових і показників, формулювання запитань, експертне оцінювання та пілотування.

Тема 4. Збирання, аналіз, інтерпретація та представлення емпіричних даних.

Планування емпіричного дослідження. Вибір інструментів та методів збирання емпіричних даних. Критерії та показники досліджуваних явищ. Організація процедури збору даних. Кількісний та якісний аналіз емпіричних даних. Застосування методів математичної статистики. Використання загального та спеціалізованого програмного забезпечення для обробки й аналізу даних. Інтерпретація результатів дослідження. Представлення та візуалізація результатів. Забезпечення достовірності та відтворюваності дослідження. Формулювання висновків за результатами аналізу.

Змістовий модуль 3. Етика досліджень та методологія грантово-проектної діяльності

Тема 5. Етика наукових досліджень, академічна доброчесність та відповідальне використання цифрових технологій.

Міжнародні етичні стандарти наукової діяльності. Принципи етичної поведінки у наукових дослідженнях та грантово-проектній діяльності. Етичні аспекти взаємодії з учасниками дослідження та представниками вразливих груп. Поінформована згода. Конфіденційність та захист персональних і чутливих даних. Етичні аспекти збору, зберігання та обробки даних. Етика використання вторинних даних. Співавторство та авторські права. Конфлікт інтересів. Академічна доброчесність: поняття та основні принципи. Запобігання академічному плагіату. Відповідальне використання генеративного штучного інтелекту в науково-дослідній та проектній діяльності. Декларування використання генеративного ШІ.

Тема 6. Методологія грантово-проектної діяльності: від соціальної проблеми до грантової заявки.

Загальна характеристика грантово-проектної діяльності та її складові. Види грантів. Поняття та класифікація донорів і грантодавців, параметри їх вибору. Пошук і вибір грантових конкурсів. Оцінювання потреб цільової групи та обґрунтування соціальної проблеми. Використання наукових та емпіричних доказів для обґрунтування актуальності проекту. Формування проектної ідеї. Визначення цільової групи, мети, завдань та очікуваних результатів проекту. Основні критерії відбору грантових проектів. Специфічні вимоги до змісту, оформлення та подання проектних заявок. Відповідність проекту цілям і

пріоритетам грантодавця. Стратегічний підхід до підготовки грантових заявок. Типові помилки під час підготовки та подання заявки.

Змістовий модуль 4. Управління, представлення та впровадження результатів досліджень і соціальних проєктів

Тема 7. Життєвий цикл, планування та управління соціальним проєктом.

Життєвий цикл проєкту. Ініціація, планування, реалізація, моніторинг, оцінювання та завершення проєкту. Структура проєктної заявки. План реалізації проєкту. Формування команди та розподіл ролей, обов'язків і відповідальності. Планування ресурсів і строків. Інструменти планування: діаграма Ганта, метод критичного шляху, PERT. Основи фінансового менеджменту грантових проєктів. Бюджетування та фінансова звітність. Прямі та непрямі витрати. Контроль витрат та управління ресурсами. Моніторинг та оцінювання результатів проєкту. Показники результативності. Управління ризиками. Комунікація та співпраця зі стейкхолдерами. Звітність і сталість результатів проєкту.

Тема 8. Представлення та впровадження результатів наукового дослідження і соціального проєкту.

Види наукових публікацій. Наукові статті та тези конференцій: структура й основні вимоги. Підготовка рукопису та процедура подання наукової публікації. Вибір наукового видання. Процес рецензування. Наукометричні бази даних Scopus, Web of Science, Google Scholar. Етичні аспекти публікації результатів наукових досліджень. Підготовка наукової доповіді, презентації та візуальне представлення результатів. Формулювання висновків і практичних рекомендацій за результатами дослідження. Визначення можливостей і способів упровадження результатів наукового пошуку в практичну діяльність. Поширення результатів дослідження та соціального проєкту серед професійних і заінтересованих спільнот.

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд .	с.р.		л	п	лаб .	інд .	С.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Організація та інформаційне забезпечення наукового дослідження												
Тема 1. Сутність, етапи та обґрунтування прикладного наукового дослідження у соціальній роботі.	15	2	2	–	–	11	15	2	–	–	–	13
Тема 2. Інформаційна база наукового дослідження та критичне оцінювання наукових джерел.	15	2	2	–	–	11	15	–	–	–	–	15
Разом за ЗМ 1	30	4	4			22	30	2	-			28
Змістовий модуль 2. Методологія та методи прикладного наукового дослідження												
Тема 3. Наукові методи, методологія та дизайн прикладного дослідження.	15	2	2	–	–	11	15	2	–	–	–	13

Тема 4. Збирання, аналіз, інтерпретація та представлення емпіричних даних.	15	2	2	–	–	11	15	–	2	–	–	13
Разом за ЗМ 2	30	4	4			22	30	2	2			26
Змістовий модуль 3. Етика досліджень та методологія грантово-проектної діяльності												
Тема 5. Етика наукових досліджень, академічна доброчесність та відповідальне використання цифрових технологій.	15	2	2	–	–	11	15	–	–	–	–	15
Тема 6. Методологія грантово-проектної діяльності: від соціальної проблеми до грантової заявки.	15	2	2	–	–	11	15	2	–	–	–	13
Разом за ЗМ 3	30	4	4			22	30	2	-			28
Змістовий модуль 4. Управління, представлення та впровадження результатів досліджень і соціальних проєктів												
Тема 7. Життєвий цикл, планування та управління соціальним проєктом.	15	2	2	–	–	11	15	–	2	–	–	13
Тема 8. Представлення та впровадження результатів наукового дослідження і соціального проєкту.	15	2	2	–	–	11	15	–	–	–	–	15
Разом за ЗМ 4	30	4	4			22	30	-	2			28
Усього годин	120	16	16	–	–	88	120	6	4	–	–	110

Методи навчання та оцінювання програмних результатів навчання:

Програмний результат навчання	Тема	Методи навчання	Навчальне завдання / результат діяльності	Форми та методи оцінювання
ПР-1.	Теми 1, 3, 6, 7	Проблемна лекція, навчальна дискусія, аналіз проблемних ситуацій і наукових джерел, постановка дослідницької проблеми, аналіз методології	Тема 1: дослідницька концепція власної кваліфікаційної роботи (тема, проблема, актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання, дослідницькі питання та/або гіпотеза, практичне значення) та орієнтовний зміст роботи. Тема 3: методологія власного дослідження з обґрунтуванням дизайну, цільової групи, вибірки та методів.	Усне опитування та участь у фаховому обговоренні; критеріальне оцінювання дослідницької концепції, методологічних і проєктних рішень; оцінювання

		досліджень, моделювання дослідницьких і проєктних рішень, аналіз грантових конкурсів, проєктний метод, експертне обговорення.	Тема 6: аналіз актуального грантового конкурсу та концепція соціального проєкту відповідно до визначеної проблеми і потреб цільової групи. Тема 7: план управління соціальним проєктом: календарний план/діаграма Ганта, ресурси і бюджет, моніторинг, ризики та сталість.	логічності, доказовості, взаємоузгодженості та реалістичності запропонованих рішень; презентація та захист портфоліо.
ПР-2.	Теми 2, 3, 8	Проблемна лекція, навчальна дискусія, інформаційний пошук, критичний і порівняльний аналіз наукових публікацій, аналіз методології, результатів та обмежень досліджень, формулювання висновків і практичних рекомендацій, експертне обговорення.	Тема 2: базовий список із 10 актуальних джерел за темою кваліфікаційної роботи; порівняльний критичний аналіз 5 найбільш релевантних наукових публікацій із визначенням мети/проблеми, методології, результатів та можливостей використання. Тема 3: порівняльний аналіз методології двох наукових публікацій. Тема 8: порівняльний аналіз трьох актуальних наукових статей різного типу/дизайну з визначенням методології, результатів, обмежень, практичних імплікацій та можливостей використання у власній роботі; практичні рекомендації / план упровадження.	Критеріальне оцінювання списку джерел та аналітичних таблиць; оцінювання релевантності та наукової якості джерел, правильності визначення методології і результатів, критичності аналізу, доказовості висновків та обґрунтованості і практичних рекомендацій; усне обговорення і захист результатів.
ПР-3.	Теми 2, 3, 8	Пошук у міжнародних наукових базах і ресурсах, аналітичне читання іншомовних наукових публікацій, порівняльний аналіз, робота з іншомовною науковою термінологією, інтеграція результатів міжнародних	Тема 2: пошук та включення щонайменше одного іншомовного наукового джерела до базового списку і його критичного аналізу. Тема 3: аналіз методології однієї іншомовної наукової публікації. Тема 8: аналіз трьох актуальних наукових статей, із яких щонайменше дві іншомовні; використання іншомовних джерел під час підготовки тез і практичних рекомендацій.	Оцінювання релевантності та коректності використання іншомовних джерел, правильності розуміння й інтерпретації їх змісту, використання іншомовної наукової термінології та інтеграції результатів міжнародних

		досліджень у власну дослідницьку роботу.		досліджень у власну роботу; усне обговорення.
ПР-4.	Теми 1–5	Проблемна лекція, евристична бесіда, навчальна дискусія, аналіз і систематизація наукових джерел, порівняння теоретичних і методологічних підходів, критичний аналіз наукових публікацій, концептуалізація дослідницької проблеми, аналіз етичних кейсів.	Тема 1: дослідницька концепція та орієнтовний зміст кваліфікаційної роботи. Тема 2: критичний аналіз 5 релевантних наукових публікацій. Тема 3: порівняльний аналіз методології реальних досліджень та обґрунтування методології власного дослідження. Тема 4: аналіз емпіричної частини наукової публікації/кваліфікаційної роботи та програма власного емпіричного дослідження. Тема 5: аналіз нормативних документів БДПУ та етичного кейсу; етичний протокол власного дослідження/проекту.	Усне опитування та дискусія; оцінювання повноти й системності теоретичного та методологічного обґрунтування, коректності використання понять і концепцій, правильності аналізу наукових і нормативних джерел; критеріальне оцінювання письмових аналітичних та дослідницьких продуктів.
ПР-5.	Теми 3, 4	Аналіз методології та емпіричних процедур реальних досліджень, демонстрування дослідницького інструментарію та способів представлення даних, проєктування процедури збору даних, добір методів кількісного і якісного аналізу, інтерпретація	Тема 3: визначення цільової групи, вибірки, методів збору та кількісного/якісного аналізу даних у методології власного дослідження. Тема 4: аналіз емпіричної процедури реальної наукової роботи; програма власного емпіричного дослідження із визначенням вибірки, методів та інструментів збору даних, типу даних, критеріїв/показників за доцільності, методів кількісного та/або якісного аналізу, способів представлення й інтерпретації результатів.	Критеріальне оцінювання методології та програми емпіричного дослідження; оцінювання правильності визначення вибірки, методів та інструментарію, відповідності процедур збору й аналізу даних меті та завданням дослідження, обґрунтованості і способів аналізу й

		та візуалізація результатів.		представлення результатів.
ПР-7.	Теми 2, 4, 7, 8	Робота з електронними науковими базами та інформаційним и ресурсами, використання цифрових інструментів для збору, опрацювання, аналізу й представлення даних, цифрове планування проекту, створення таблиць, візуалізацій, презентацій і наукових матеріалів.	Тема 2: пошук наукових джерел у Google Scholar та інших електронних наукових ресурсах/базах. Тема 4: визначення програмного забезпечення/цифрового інструменту для збору, опрацювання, аналізу та представлення даних у програмі власного дослідження. Тема 7: календарний план/діаграма Ганта, у тому числі з використанням доступного цифрового сервісу; цифрове оформлення бюджету, моніторингу та ризиків. Тема 8: мультимедійна презентація до 7 слайдів або науковий постер; цифрове оформлення матеріалів портфоліо.	Оцінювання доцільності вибору та правильності застосування цифрових інструментів, якості пошуку й опрацювання інформації, коректності та зрозумілості візуалізації даних; оцінювання діаграми Ганта, презентації/постера та інших цифрових продуктів у складі тематичних завдань і портфоліо.
ПР-14.	Теми 3, 4	Проблемна лекція, аналіз методології реальних досліджень, проектування дизайну дослідження, формування вибірки, добір методів та інструментарію збору даних, планування кількісного та якісного аналізу, застосування методів математичної статистики за доцільності, обґрунтування методологічних рішень.	Тема 3: порівняльний аналіз методології двох наукових публікацій; методологія власного дослідження з обґрунтуванням дизайну, цільової групи, вибірки, теоретичних методів, методів збору та аналізу даних. Тема 4: програма емпіричного дослідження з визначенням методів кількісного та/або якісного аналізу, методів математичної статистики за доцільності, програмного забезпечення та способів представлення результатів; для експериментального/квазіекспериментального дослідження — етапи втручання та способи оцінювання результативності.	Критеріальне оцінювання відповідності дизайну, вибірки, методів та інструментарію проблемі, меті й завданням; оцінювання методологічної коректності та обґрунтованості і методів кількісного, якісного і статистичного аналізу; оцінювання логічності та практичної здійсненності програми; аргументовані й захист

				методологічних рішень.
ПР-16.	Теми 6, 7	Аналіз актуальних грантових конкурсів, аналіз соціальної проблеми та потреб цільової групи, проектний метод, формування й обґрунтування проектної ідеї, планування заходів, строків, ресурсів і бюджету, розроблення показників моніторингу, аналіз ризиків і сталості, експертне обговорення проектних рішень.	Тема 6: аналіз актуального грантового конкурсу; концепція соціального проєкту, що містить назву, соціальну проблему та докази її актуальності, цільову групу і потреби, мету, завдання, заходи, очікувані результати, відповідність пріоритетам грантодавця та практичну цінність/новизну рішення. Тема 7: план управління соціальним проєктом: календарний план/діаграма Ганта, ресурси та спрощений бюджет, матриця моніторингу, ризики і способи реагування, опис сталості. Екзаменаційне портфоліо проектної траєкторії: грантово-проектна заявка відповідно до форми обраного актуального конкурсу.	Критеріальне оцінювання релевантності грантового конкурсу, доказовості соціальної проблеми та потреб цільової групи, узгодженості мети, завдань, заходів і результатів; оцінювання реалістичності плану, строків, бюджету, показників, ризиків і сталості, відповідності вимогам грантодавця; презентація та захист проектного продукту.

Політика курсу:

Організація навчання. Навчання здійснюється у формі лекційних і семінарських занять та самостійної роботи. Лекції забезпечують опанування теоретичних і методологічних засад наукових досліджень та грантово-проектної діяльності; семінарські заняття спрямовані на обговорення, аналіз і практичне застосування набутих знань. Самостійна робота охоплює опрацювання навчальних матеріалів, нормативних документів, вітчизняних та іноземних наукових джерел, підготовку до семінарських занять і виконання тематичних та індивідуальних завдань. Під час занять заохочуються аргументоване висловлення власної позиції, критичне мислення, дослідницька ініціатива, професійна дискусія, індивідуальна та групова робота. Взаємодія учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємній повазі, недискримінації та професійній етиці.

Організація роботи за темами та використання Moodle. Навчальна робота з кожної теми організовується як цілісний тематичний блок, що об'єднує матеріали лекції, питання і завдання до семінарського заняття та самостійну роботу, зокрема індивідуальне завдання як її складник. Завдання спрямовані на поетапне формування дослідницьких і проектних продуктів, які можуть бути використані та доопрацьовані під час підготовки підсумкового дослідницько-проектного портфоліо. Конкретні вимоги до змісту, виконання, оформлення і представлення робіт та критерії їх оцінювання наводяться в описах відповідних завдань і методичних матеріалах у Moodle.

Виконання навчальних завдань. Роботи виконуються відповідно до змістових і технічних вимог визначених в пам'ятці для здобувача в Moodle та подаються через Moodle, якщо

інший спосіб не погоджено з викладачем. Послідовність і період виконання завдань узгоджуються з розкладом занять і графіком освітнього процесу. Робота, виконана не в повному обсязі або без дотримання визначених вимог, повертається на доопрацювання. У разі об'єктивних обставин подальший порядок виконання завдань погоджується з викладачем.

Відвідування занять. Пропуск заняття не звільняє від опрацювання відповідної теми та виконання передбаченої навчальної діяльності. Матеріали пропущеного заняття опрацьовуються самостійно. Усні, презентаційні або групові види роботи виконуються в іншому погодженому форматі. Сам факт відсутності на занятті не є предметом оцінювання.

Академічна доброчесність. Навчальні завдання виконуються самостійно, з коректним посиланням на використані джерела, дотриманням авторського права та поданням достовірної інформації. Не допускаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація або фальсифікація даних, списування, обман, подання чужої роботи як власної, несамотійне виконання завдань і недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом. Самостійність роботи підтверджується під час її обговорення, презентації або захисту.

У разі встановлення порушення академічної доброчесності залежно від його характеру застосовуються усне або письмове попередження, доопрацювання чи повторне виконання завдання, зниження результату оцінювання, повторне проходження оцінювання, додатковий контрольний захід або передання питання на розгляд відповідної комісії БДПУ. Рішення ухвалюється після встановлення факту порушення відповідно до передбаченої університетом процедури.

Вимоги та відповідальність визначено Законом України «Про академічну доброчесність» і Положенням про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату в БДПУ (<https://fdsso.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/pro-akademichnu-dobrochesnist-u-bdpu-1.pdf>). Матеріали з академічної доброчесності розміщено на сторінці ФДССО (<https://fdsso.bdpu.org.ua/akademichna-dobrochesnist>).

Використання штучного інтелекту. Генеративний ШІ використовується як допоміжний інструмент для пошуку ідей, структурування матеріалу, отримання пояснень, мовного редагування авторського тексту та інших цілей, прямо передбачених завданням. Використання ШІ не замінює самостійного аналізу, обґрунтування рішень і формулювання висновків.

Під час контрольованого оцінювання використання ШІ заборонено, якщо інше прямо не зазначено в умовах завдання. Не допускаються подання згенерованого матеріалу як результату власної діяльності, використання вигаданих фактів або джерел, а також введення до систем ШІ персональних, конфіденційних чи інших захищених даних. Здобувач відповідає за достовірність, коректність і академічну доброчесність поданої роботи.

Якщо під час виконання письмової роботи або проєкту застосовувався ШІ, наприкінці роботи подається декларація із зазначенням використаного інструменту та делегованих йому завдань. Для її підготовки використовується генератор GAIDeT Declaration (<https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html>).

Нерозкриття внеску ШІ або його використання всупереч установленому режиму чи умовам завдання розглядається як порушення академічної доброчесності та враховується під час оцінювання відповідно до визначених у силабусі заходів академічної відповідальності. Правила встановлено Політикою використання штучного інтелекту в освітньому процесі БДПУ (https://fdsso.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnomu_proczei_berdyanskogo.pdf).

Неформальне та інформальне навчання. Результати навчання, здобуті поза формальною освітою, визнаються за умови підтвердження їх відповідності результатам навчання освітньої компоненти. Процедура здійснюється відповідно до розділу 8 Положення про

організацію освітнього процесу в БДПУ. Роз'яснення і зразки документів розміщено на сторінці «Неформальна освіта» ФДССО (<https://fdsso.bdpi.org.ua/neformalna-osvita/>).

Дистанційне навчання та безпека. В умовах дистанційного навчання лекційні та семінарські заняття проводяться в онлайн-режимі відповідно до розкладу. Консультації проводяться за графіком або за попереднім узгодженням із викладачем. У разі технічних проблем, перебоїв електропостачання, відсутності інтернет-зв'язку або інших об'єктивних обставин порядок участі в заняттях і виконання навчальних завдань узгоджується з викладачем.

У разі повітряної тривоги або іншої небезпечної ситуації здобувачі мають подбати про власну безпеку та перейти до безпечного місця. Переривання участі в занятті з безпекових причин не має негативних наслідків для здобувача. Пропущені матеріали опрацьовуються самостійно.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне забезпечення — комп'ютер, ноутбук або мобільний пристрій із доступом до Інтернету, камерою, мікрофоном і засобами відтворення звуку; програмне забезпечення та електронні сервіси — Moodle БДПУ, Zoom, Microsoft Word і PowerPoint або їхні аналоги, Інституційний репозитарій БДПУ та електронна бібліотека БДПУ; наочність — мультимедійні презентації, нормативні документи, наукові публікації тощо. Спеціалізоване технічне та платне програмне забезпечення не потрібне.

Система оцінювання та вимоги:

Система оцінювання передбачає поточний та підсумковий контроль. Підсумковий контроль за освітньою компонентою передбачає семестровий контроль у формі екзамену. Загальний розподіл балів за результатами поточного та семестрового контролю представлено в таблиці.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота				Поточна оцінка визначається шляхом переведення суми рейтингових балів, отриманих за темами 1–8, у 50-бальну шкалу: загальна сума рейтингових балів ділиться на кількість кредитів ЄКТС освітньої компоненти (4 кредити).).	Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4			
25	25	25	25			
Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8			
25	25	25	25		50	100

Поточний контроль здійснюється за результатами виконання завдань, передбачених планами семінарських занять та самостійної роботи, зокрема індивідуальних завдань як її складника. Система нарахування рейтингових балів представлена в таблиці.

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль)

№	Вид робіт за темами	Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1		
1.1	Робота на семінарському занятті	0–5	–
1.2	Самостійна робота	0–5	0–10
1.3	Індивідуальне завдання як складник самостійної роботи	0–15	0–15
	Максимум за тему 1	25	25
2	Тема 2		
2.1	Робота на семінарському занятті	0–5	–

2.2	Самостійна робота	0–5	0–10
2.3	Індивідуальне завдання як складник самостійної роботи	0–15	0–15
	Максимум за тему 2	25	25
3	Тема 3		
3.1	Робота на семінарському занятті	0–5	–
3.2	Самостійна робота	0–5	0–10
3.3	Індивідуальне завдання як складник самостійної роботи	0–15	0–15
	Максимум за тему 3	25	25
4	Тема 4		
4.1	Робота на семінарському занятті	0–5	0–5
4.2	Самостійна робота	0–5	0–5
4.3	Індивідуальне завдання як складник самостійної роботи	0–15	0–15
	Максимум за тему 4	25	25
5	Тема 5		
5.1	Робота на семінарському занятті	0–5	–
5.2	Самостійна робота	0–5	0–10
5.3	Індивідуальне завдання як складник самостійної роботи	0–15	0–15
	Максимум за тему 5	25	25
6	Тема 6		
6.1	Робота на семінарському занятті	0–5	–
6.2	Самостійна робота	0–5	0–10
6.3	Індивідуальне завдання як складник самостійної роботи	0–15	0–15
	Максимум за тему 6	25	25
7	Тема 7		
7.1	Робота на семінарському занятті	0–5	0–5
7.2	Самостійна робота	0–5	0–5
7.3	Індивідуальне завдання як складник самостійної роботи	0–15	0–15
	Максимум за тему 7	25	25
8	Тема 8		
8.1	Робота на семінарському занятті	0–5	–
8.2	Самостійна робота	0–5	0–10
8.3	Індивідуальне завдання як складник самостійної роботи	0–15	0–15
	Максимум за тему 8	25	25

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних робіт тощо. Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання, систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ. За результатами поточного оцінювання здобувач може отримати максимально 50 балів.

Формула визначення поточної оцінки

$$ПО = \frac{T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6 + T7 + T8}{4}$$

де:

ПО — поточна оцінка за освітню компоненту (максимально 50 балів);

T1–T8 — рейтингові бали, отримані здобувачем за відповідні теми курсу (максимально 25 балів за кожну тему);

4 — коефіцієнт переведення максимальної суми рейтингових балів за поточну роботу (200 балів), який дорівнює кількості кредитів у 50-бальну шкалу.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль у формі екзамену та передбачає комплексну перевірку досягнення програмних результатів навчання за освітньою компонентою. Екзаменаційне завдання передбачає презентацію та захист підсумкового дослідницько-проектного портфоліо, підготовленого відповідно до однієї з двох траєкторій:

- дослідницьке портфоліо;
- дослідницько-проектне портфоліо.

Портфоліо формується на основі результатів навчальної діяльності протягом семестру, доопрацьованих та інтегрованих у цілісний дослідницький або проектний продукт.

Розподіл балів за екзаменаційне завдання

Складова	Максимальна кількість балів
Зміст та готовий вступ до кваліфікаційної роботи	15
Розроблена програма емпіричного дослідження або частково оформлена грантово-проектна заявка з розробленою проектною ідеєю	20
Тези наукової доповіді	10
Презентація, обґрунтування прийнятих рішень та відповіді на запитання	5
Максимальна оцінка за екзамен	50

Оцінюються відповідність змісту і вступу темі та встановленим вимогам; логічність і методологічна обґрунтованість дослідницького або проектного продукту; коректність використання наукових джерел, методів та даних; практична спрямованість і реалістичність запропонованих рішень; якість тез; змістовність презентації, володіння матеріалом та аргументованість відповідей на запитання.

Підсумкова оцінка за освітню компоненту становить максимально 100 балів і формується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю (максимально 50 балів), та балів, отриманих за результатами семестрового контролю у формі екзамену (максимально 50 балів).

Формула підсумкової оцінки за курс

$$\text{ПідО} = \text{ПО} + \text{Е}$$

де:

ПідО — підсумкова оцінка за освітню компоненту (максимально 100 балів);

ПО — поточна оцінка (максимально 50 балів);

Е — оцінка за екзамен (максимально 50 балів).

Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання та складає 50 балів. Повторне складання семестрового контролю здійснюється відповідно до встановленої в БДПУ процедури.

Шкала оцінювання:

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні:

1. Коляда Н. М., Кочубей Т. Д., Кравченко О. О., Левченко Н. В., Скочко М. О. Методологія наукових досліджень у соціальній роботі : навч. посіб. Київ : Компрінт, 2026. 366 с.
2. Котловий С. А., Павлик Н. П., Сейко Н. А., Ситняківська С. М. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/35930>
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків : Право, 2023. 488 с.
4. Єльнікова Л. О., Мазуренко О. О., Назаров О. А., Вернигора Р. В., Малашкін В. В., Кудряшов А. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Дніпро : Український державний університет науки і технологій, 2024. 228 с. URL: <https://crust.ust.edu.ua/handle/123456789/19122>
5. Митрофанова Г. Я., Євтушенко О. А. Проєктний менеджмент: практикум : навч. посіб. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2024. 92 с. URL: <https://ir.duan.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4af485ce-7ede-46d9-aa9c-9c01bd80b135/content>
6. Мокін Б. І., Мокін В. Б., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : підручник. Вінниця : ВНТУ, 2023. 230 с. URL: <https://press.vntu.edu.ua/index.php/vntu/catalog/book/805>
7. Невлюдов І. Ш., Олександров Ю. М., Андрусевич А. О., Чала О. О. Основи наукових досліджень : підручник. Prague : OKTAN PRINT, 2024. 468 с. URL: <https://openarchive.nure.ua/handle/document/28574>
8. Повідайчик О. С., Жиленко Р. В. Методи досліджень у соціальній роботі : навч. посіб. Ужгород : Вид-во ПП «АУТДОР ШАРК», 2018. 164 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/47180>
9. Присяжнюк О. Ф., Плотнікова М. Ф., Булуй О. Г. Управління проєктами : навч. посіб. / за ред. О. Ф. Присяжнюк. Житомир : НОВОград, 2024. 312 с. URL: <http://ir.polissiauniver.edu.ua/handle/123456789/16524>
10. Харитонova О. І., Ульянова Г. О., Кирилюк А. В., Бааджи Н. П., Галупова Л. І. Академічна доброчесність : навч.-метод. посіб. Одеса : Юридика, 2024. 91 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27460>
11. Braun V., Clarke V. *Thematic Analysis: A Practical Guide*. London : SAGE Publications, 2021. 376 p. URL: <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/thematic-analysis/book248481>
12. Creswell J. W., Creswell J. D. *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. 6th ed. Thousand Oaks, CA : SAGE Publications, 2023. URL: <https://www.sagepub.com/shop/buy-a-book/research-design-6-270550>
13. Creswell J. W., Plano Clark V. L. *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. 4th ed. Thousand Oaks, CA : SAGE Publications, 2025. 520 p. URL:

<https://www.sagepub.com/shop/buy-a-book/designing-and-conducting-mixed-methods-research-4-269004>

14. Project Management Institute. *A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) and The Standard for Project Management*. 8th ed. Newtown Square, PA : Project Management Institute, 2025. 408 p. I URL: <https://www.pmi.org/standards/pmbok>

15. Rubin A., Babbie E. R. *Research Methods for Social Work*. 10th ed. Boston : Cengage, 2025. URL: <https://www.cengage.com/c/research-methods-for-social-work-10e-rubin/9780357764701/>

Допоміжні:

1. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2022. 208 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45204>

2. Вахович І. М., Ліпич Л. Г., Полінкевич О. М., Ковальчук Н. В., Хілуха О. А. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. URL: <https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/13841>

3. Гуменюк Г. Б., Хоменчук В. О., Гарматій Н. М., Прокоп'як М. З., Сверстюк А. С. Статистичні методи досліджень у природничих науках : навч. посіб. Тернопіль, 2024. 98 с. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/44756>

4. Дударєв І. М., Кузьмін О. В. Практикум з методології наукових досліджень : навч. посіб. Одеса : Олді+, 2023. 278 с.

5. Савицька Л. А., Городецька О. С., Колесник І. С., Добровольська Н. В. Методологія та організація наукових досліджень : електрон. навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2023. 143 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Savytska_2023_143.pdf

6. Татьянчиков А. О. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія». Одеса : НУ «ОЮА», 2025. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c39c077e-c026-4137-9676-e4399d4dbe0c/content>

7. American Psychological Association. *Journal Article Reporting Standards (JARS): Quantitative, Qualitative, and Mixed Methods Research*. Washington, DC : APA. URL: <https://apastyle.apa.org/jars>

8. International Federation of Social Workers. *Global Social Work Statement of Ethical Principles*. Rheinfelden : IFSW, 2018. URL: <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles>

9. UNESCO. *Recommendation on Open Science*. Paris : UNESCO, 2021. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379949>

10. European Commission. *Horizon Europe Work Programme 2026–2027*. Brussels : European Commission. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/horizon-europe-work-programmes_en

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека Бердянського державного педагогічного університету. URL: <https://library.bdpu.org.ua>

2. Репозитарій Бердянського державного педагогічного університету. URL: <https://dspace.bdpu.org.ua>

3. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

4. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua>.

5. Національний фонд досліджень України. URL: <https://mon.gov.ua/>.

6. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua/>.

7. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com/>.

8. Scopus. URL: <https://www.scopus.com/pages/home>.

9. Web of Science. URL: <https://www.webofscience.com>.

10. PubMed. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>.

11. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org>.

12. OpenAlex. URL: <https://openalex.org>.
13. Crossref. URL: <https://www.crossref.org>.
14. Crossref Metadata Search. URL: <https://search.crossref.org>.
15. ORCID. URL: <https://orcid.org>.
16. SCImago Journal & Country Rank. URL: <https://www.scimagojr.com>.
17. Zenodo. URL: <https://zenodo.org>.
18. Open Science Framework (OSF). URL: <https://osf.io>.
19. CESSDA – Consortium of European Social Science Data Archives. URL: <https://www.cessda.eu>.
20. re3data – Registry of Research Data Repositories. URL: <https://www.re3data.org>.
21. FAIRsharing. URL: <https://fairsharing.org>.
22. International Federation of Social Workers (IFSW). URL: <https://www.ifsw.org>.
23. UNESCO. Open Science. URL: <https://www.unesco.org/en/open-science>.
24. European Commission. EU Funding & Tenders Portal. URL: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.
25. European Commission. Horizon Europe. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en.
26. Erasmus+. URL: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu>.
27. COST – European Cooperation in Science and Technology. URL: <https://www.cost.eu>.
28. European Research Executive Agency. URL: <https://rea.ec.europa.eu>.
29. House of Europe. URL: <https://houseofeurope.org.ua>.
30. ICAP Єднання. URL: <https://ednannia.ua>.
31. Ресурсний центр ГУПТ. URL: <https://gurt.org.ua>.
32. Громадський Простір. URL: <https://www.prostir.ua>.
33. Project Management Institute. URL: <https://www.pmi.org>.
34. SAGE Research Methods. URL: <https://methods.sagepub.com>.